

Derfor råtner huset ditt

Det er ikke malingens feil om kledningen råtner. Treverket skal være tørt, uansett type overflatebehandling.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Trygt med systembehandling

Ved all malebehandling gjelder at treverket må være tilstrekkelig tørt i henhold til anvisningen for aktuelt produkt og konstruksjon. Overflatebehandling er alltid satt i system fra produsentens side, og fasadevaskemiddel, impregneringsoljer, grunningsoljer eller -maling og toppstrøket fra samme merkevare vil alltid være designet for å passe godt sammen.

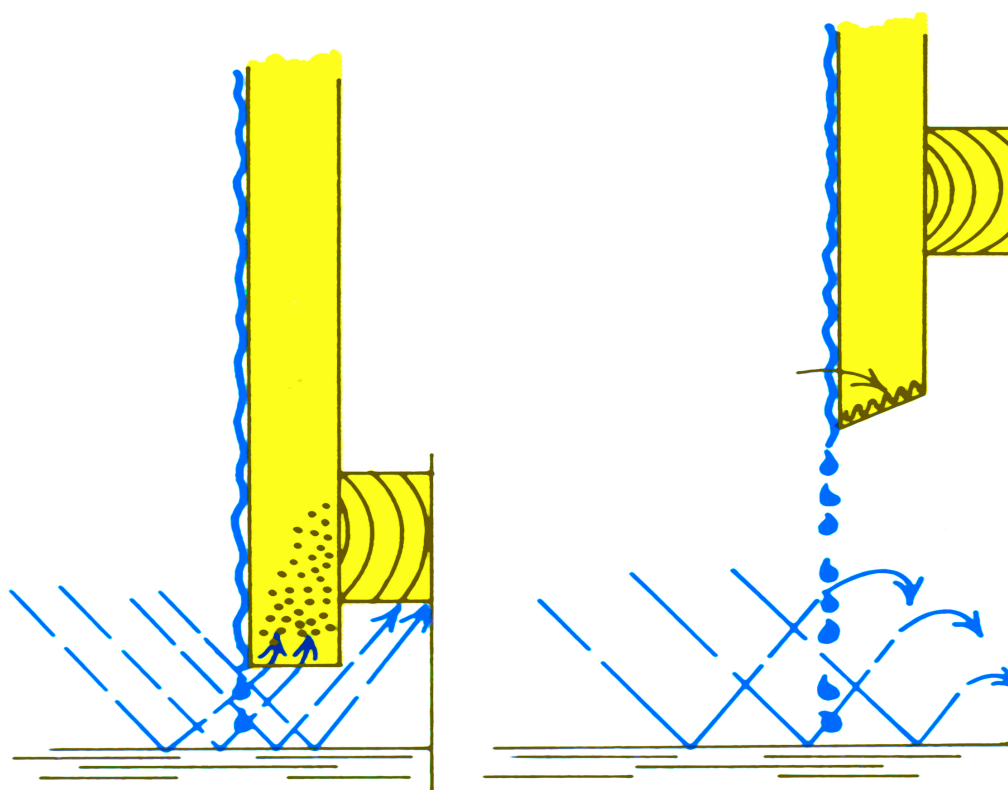
De garantier for holdbarhet og vedlikeholdsintervall som produsenten oppgir, gjelder kun om systemet og bruksanvisningen følges. Det anbefales derfor å holde seg til ett system, og lese bruksanvisningen på spannet godt. Da sikrer du deg at systemet du har kjøpt, blir utnyttet til det fulleste.

KORT VENTETID: Grunning brytes ned på kort tid av sol og regn. Det bør derfor ikke gå lang tid før grunnet treverk overmales. Kledning som er malt på fabrikk kan trenge et ekstra grunningsstrøk.

Konstruktiv trebeskyttelse

At det er tilstrekkelig avstand fra terrenget opp til kledningen, at kledningens nedre ende skråskjæres slik at vann lettere drypper av, og at kledningen er lektet ut slik at det blir en luftespalte bak, er eksempler på hvordan byggets konstruksjon bidrar til å forhindre råteskader.

BESKYTTET MED VILJE: Smart konstruksjon skaper god beskyttelse mot været. Når kledningen er trukket tilstrekkelig opp fra bakken, hindres regnet fra å slå oppover bak kledningen.

Overflatebehandling, altså beis, dekkbeis og maling, har tre viktige oppgaver: å beskytte treverket mot lysnedbrytning, forhindre fuktopptak og gi huset ønsket farge og glans.

Vanndråper vil ikke trenge inn i kledningen gjennom en intakt malingfilm, men det som kan skje er at fukt kommer inn i og bak kledningen på andre måter. For eksempel kan det dannes kondens bak kledningen i overgangen mellom varme og kalde soner i konstruksjonen. Regn og vann fra snøsmelting kan finne veien inn gjennom små sprekker. Manglende behandling av endevend kan føre til at fukt trekker opp i treverket, og om det er for liten avstand mellom terrenget og kledningen kan konstruksjonen bli utsatt for slagregn.

– Vann finner alltid en vei inn: ved endevend, kuttflater, detaljering ved vinduer og plattinger med kledningen helt ned til terrassegulvet, sier Per Myhre, teknisk sjef hos Nordsjö.

FINNER VEIEN: – Vann finner alltid en vei inn: ved endeved, kuttflater, detaljering ved vinduer og plattinger med kledningen helt ned til terrassegulvet, sier Per Myhre, teknisk sjef hos Nordsjö.

Riktig byggemåte beskytter

Når man snakker om å beskytte kledningen mot fukt, snakker man ofte om overflatebehandling og det som på fagspråket ofte kalles konstruktiv trebeskyttelse. Sistnevnte handler om å bygge huset på en måte som beskytter det mot regn, fukt, råte og sopp.

Den konstruktive trebeskyttelsen består i å gjøre tiltak som sikrer effektiv vannavrenning, skjermer utsatte bygningsdeler, og sørger for at det ikke oppstår vannfeller. Det skal ikke dannes kondens bak kledningen, og luftspalten mellom kledningen og veggen skal være tilstrekkelig ventilert. Før treverket males må det være tilstrekkelig tørt. Hvor mye fukt som tillates, varierer med hvor på huset det er og hvilken overflatebehandling som brukes. Det er alltid viktig å følge produsentens anvisninger.

– Hensikten med overflatebehandlingen er å hindre fuktopptak i treverket. Gjennom malingfilmen kan det diffundere ut noe fukt i dampform, men i all hovedsak skal eventuell fukt i treverket tørke ut fra baksiden gjennom den ventilerte luftspalten. Det er ikke hensikten at fukten skal diffundere gjennom malingen, sier Roger Fridheim, teknisk produktsupport hos Flügger.

IKKE MALINGENS FEIL: – Er det fukt i kledningen betyr det at det er en feil i konstruksjonen. Det er aldri overflateproduktets feil at det råtner, sier Roger Fridheim, teknisk produktsupport hos Flügger.

Maling er ikke potte tett

Alle typer overflatebehandling for treverk – enten den er basert på linolje, alkydolje, akryl eller en blanding av disse – er i utgangspunktet diffusjonsåpen i noen grad.

– Det betyr at den slipper ut damp den ene veien, og stopper vann den andre veien. Men graden av diffusjonsåpenhet blir redusert med antall strøk. På et eller annet tidspunkt må all maling fjernes før det males igjen, sier Rune Nygaard hos Tikkurila PPG.

– Det kan høres veldig bra ut at en maling er diffusjonsåpen, eller i daglig tale «puster», men i utgangspunktet er et uten betydning om maling for treverk er diffusjonsåpen eller ikke. Er det fukt i kledningen betyr det at det er en feil i konstruksjonen. Det er aldri overflateproduktets feil at det råtner, avslutter Fridheim.

GRADVIS TETTERE: – Graden av diffusjonsåpenhet blir redusert med antall strøk. På et eller annet tidspunkt må all maling fjernes før det males igjen, sier Rune Nygaard hos Tikkurila PPG.

Mer informasjon

- Alcro: <https://alcro.no>
- Flügger: <https://www.flugger.no>
- Nordsjö: <http://www.nordsjo.no>